

Μάθημα 2

Πολιτική - πώς λύνει τα προβλήματά της μια δημοκρατική κοινωνία Το μοντέλο του κύκλου της πολιτικής

Ο πίνακας συνοψίζει τις πληροφορίες που χρειάζεται ο/η εκπαιδευτικός ώστε να σχεδιάσει και να διδάξει το μάθημα.

Η **άσκηση στις ικανότητες** αφορά άμεσα την EDC/HRE.

Οι **μαθησιακός στόχος** υποδεικνύει όσα γνωρίζουν και κατανοούν οι μαθητές.

Οι **δραστηριότητες για τους μαθητές**, με τη **μέθοδο**, συγκροτούν το βασικό στοιχείο της διαδικασίας μάθησης.

Ο πίνακας για επιλογή **υλικού** υποστηρίζει την προετοιμασία του μαθήματος.

Ο **προσδιορισμός του διαθέσιμου χρόνου** δίνει ένα αδρό περίγραμμα για τη διαχείριση του χρόνου.

Άσκηση Ικανοτήτων	Ανάλυση: εργασία με το μοντέλο.
Μαθησιακός στόχος	Η πολιτική χρησιμεύει στη λύση προβλημάτων που επηρεάζουν την κοινωνία.
Δραστηριότητες για τους μαθητές	Οι μαθητές εφαρμόζουν το μοντέλο του κύκλου της πολιτικής σε παραδείγματα της επιλογής τους.
Πηγές και υλικό	Χαρτί παρουσίασης και μαρκαδόροι. Εφημερίδες. Φυλλάδια μαθητών 6.1 και 6.2.
Μέθοδος	Εισήγηση, εργασία σε ομάδες
Προσδιορισμός διαθέσιμου χρόνου	1. Εισήγηση και ερωτήσεις. (15 λεπτά)
	2. Χωρισμός ομάδων για την έρευνα. (10 λεπτά)
	3. Ερευνητική εργασία. (15 λεπτά)

1. Εισήγηση και σχετικές ερωτήσεις

Ο/η εκπαιδευτικός παρουσιάζει στους μαθητές το μοντέλο του κύκλου της πολιτικής. Παίρνουν μια πρώτη ιδέα για τον τρόπο που λειτουργεί, για την εισαγωγική του φάση, για τη διαμόρφωση της ατζέντας και είναι έτοιμοι για ερωτήσεις σχετικές με το τι συμβαίνει όταν ένα πρόβλημα προσελκύσει το δημόσιο ενδιαφέρον.

Ο/η εκπαιδευτικός τοποθετεί τα φυλλάδια για τους μαθητές 6.1 και 6.2 στον πίνακα ή σε διαφάνεια, μοιράζει από ένα αντίγραφο στους μαθητές και προχωρεί σε σύντομη σχετική εισήγηση (συνδέοντας τις οδηγίες με την κονστρουκτιβιστική μάθηση), με αναφορές στα φυλλάδια. Οι μαθητές θα εφαρμόσουν τις οδηγίες του στην έρευνα που θα ακολουθήσει.

Ένα αφηρημένο μοντέλο γίνεται ευκολότερα κατανοητό αν συνδεθεί με συγκεκριμένο παράδειγμα. Προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να επιλέξει κάποιο από τα ζητήματα με τα οποία οι μαθητές ασχολήθηκαν στο προηγούμενο μάθημα. Εναλλακτικά, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει μια ιστορία, ακόμη και φανταστική, που την έχει προετοιμάσει από πριν. Παρατίθεται εδώ ένα παράδειγμα μιας τέτοιας

εισαγωγικής εισήγησης, με θέμα τα αυτοκινητιστικά δυστυχήματα (βλ. μάθημα 1, πίνακας για τους μαθητές, δηλώσεις).

Πριν προχωρήσει σε λεπτομέρειες, οι μαθητές θα πρέπει να έχουν σε γενικές γραμμές, πλήρη εικόνα του ζητήματος. Οι μαθητές συμβουλεύονται το φυλλάδιο για τους μαθητές 6.1. Ο/η εκπαιδευτικός εξηγεί χρησιμοποιώντας τα παρακάτω σημεία:

- Το διάγραμμα είναι ένα μοντέλο της διαδικασίας λήψης πολιτικών αποφάσεων. Δείχνει τις διαφορετικές φάσεις μιας τέτοιας διαδικασίας. Η διαδικασία ξεκινά από την κορυφή – τη δημόσια αντιπαράθεση για το τι μπορεί να θεωρηθεί «πρόβλημα». Πρόκειται για τη διαδικασία διαμόρφωσης της ατζέντας που είδαμε στο προηγούμενο μάθημα. Η αντιπαράθεση για την κατάλληλη λύση αρχίζει μόλις ένα πρόβλημα έχει συμπεριληφθεί στην ατζέντα.
- Η αντιπαράθεση έχει ως αποτέλεσμα μια λύση – για παράδειγμα έναν νόμο ή κάποια δράση.
- Στη συνέχεια, η απόφαση εφαρμόζεται – τίθεται σε ισχύ. Για παράδειγμα, εφαρμόζεται ένας νέος νόμος, ή κτίζεται ένα νέο νοσοκομείο.
- Σύντομα οι άνθρωποι θα εκφράσουν άποψη. Συμφωνούν με την απόφαση, τώρα που βιώνουν τις επιπτώσεις εφαρμογής της λύσης; Για παράδειγμα, εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους;
- Αργά ή γρήγορα, θα υπάρξουν αντιδράσεις. Θα παρουσιαστούν στα μέσα επικοινωνίας, θα υπάρξουν δηλώσεις πολιτικών, κινητοποιήσεις υπέρ ή εναντίον.
- Οι αντιδράσεις πιθανώς να οδηγήσουν σε νέα δημόσια αντιπαράθεση, για τα προβλήματα που θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στην πολιτική ατζέντα. Κάποιοι άνθρωποι θα θεωρούν πως το αρχικό πρόβλημα δε λύθηκε ποτέ και τα πράγματα επιδεινώθηκαν. Ή, ότι τα μέτρα που πάρθηκαν προκάλεσαν παράπλευρα προβλήματα, που με τη σειρά τους δημιούργησαν νέα προβλήματα. Η πολιτική ασκείται σε κύκλους: κάποια θέματα πρέπει να αντιμετωπίζονται μια και καλή, κάποιες λύσεις χρειάζονται βελτιώσεις. Ο κύκλος, λοιπόν, δείχνει πως η πολιτική είναι πολύ πρακτική εργασία, που χρησιμοποιεί την αρχή της δοκιμής και του λάθους.
- Υπάρχει, επίσης, η πιθανότητα να ολοκληρωθεί η διαδικασία (τερματισμός της πολιτικής), είτε γιατί η απόφαση λειτούργησε αποτελεσματικά και λύθηκε το πρόβλημα, είτε διότι το πρόβλημα δεν προσελκύει πια την προσοχή και δεν δικαιολογεί περαιτέρω πολιτικές κινήσεις.

Είναι η σειρά των μαθητών να κάνουν διευκρινιστικές ερωτήσεις. Ο/η εκπαιδευτικός εξετάζει σε ποιες ερωτήσεις θα απαντήσει αμέσως και ποιες θα απαντηθούν με την παρουσίαση του παραδείγματος.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός δίνει ένα παράδειγμα για να επεξηγήσει καλύτερα το μοντέλο. Αν και στη διοδικασία αυτή υπάρχουν επαναλήψεις, μας χρειάζονται, διότι ξεκαθαρίζουν τα πράγματα και τα παιδιά καταλαβαίνουν καλύτερα. Στην παρουσίαση, ο/η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί το φυλλάδιο για τους μαθητές 6.2, όπου οι κατηγορίες των εννοιών συνδέονται με βασικές ερωτήσεις και λεπτομέρειες.

Για μεγαλύτερη διευκόλυνση των μαθητών, χρησιμοποιείται ως παράδειγμα μια φανταστική ιστορία. Στηρίζεται στο παράδειγμα που δίνεται στο μάθημα 1, στο ζήτημα της μείωσης των αυτοκινητιστικών δυστυχημάτων (βλ. υλικό για τους εκπαιδευτικούς 6.1, που βασίζεται στο φυλλάδιο για τους μαθητές 6.2.)

Αν το κρίνουν απαραίτητο, οι μαθητές κάνουν και άλλες ερωτήσεις. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί τώρα να τις απευθύνει στην τάξη. Με τον τρόπο αυτό, διαπιστώνει αν η τάξη κατάλαβε το νόημα της εισήγησής του. Οι μαθητές ίσως να έχουν σαστίσει από το πλήθος των αμφισβητήσεων και των συζητήσεων, ή από τον «εγωιστικό» τρόπο που οι πρωταγωνιστές προωθούν τα συγκεκριμένα τους συμφέροντα. Ο/η εκπαιδευτικός υπογραμμίζει πως στη δημοκρατία είναι απαραίτητο να διεκδικεί κάποιος τα συμφέροντά του. Μόνο όταν κάποιος κάνει γνωστές και ακουστές τις απόψεις του, υπάρχει η πιθανότητα να ληφθούν υπόψη στις αποφάσεις που λαμβάνονται. Σε μερικές περιπτώσεις, βρίσκονται και συμβιβαστικές λύσεις.

2. Χωρισμός σε ομάδες για την έρευνα

Η συζήτηση μπορεί να σταματήσει σε αυτό το σημείο, θα υπάρξει χρόνος για συζήτηση και στο τελευταίο μάθημα. Ο/η εκπαιδευτικός μαζί με τους μαθητές, με οδηγό το υλικό που έχουν συγκεντρώσει, αποφασίζουν ποια ζητήματα θέλουν να μελετήσουν. Ποια ζητήματα είναι υπό συζήτηση; Ποιες αποφάσεις έχουν ληφθεί στο πιο πρόσφατο παρελθόν;

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των δύο έως τεσσάρων ατόμων. Θα πρέπει να έχουν έτοιμες τις παρουσιάσεις τους για το τέταρτο μάθημα. Θα πρέπει να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα του φυλλαδίου για τους μαθητές 6.2, που θα αντιγραφεί για να μοιραστεί στην τάξη.

Οι μαθητές χρειάζονται κριτήρια ώστε να επιλέξουν ένα θέμα:

- *Πρόσβαση στην πληροφορία:* στη διάρκεια της διαδικασίας λήψης αποφάσεως, οι μαθητές θα βρουν πολύ υλικό στις εφημερίδες και στο διαδίκτυο. Όμως, καθώς ο κύκλος δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί, θα είναι σε θέση να καλύψουν μόνο τις πρώτες φάσεις, για παράδειγμα ως την απόφαση ή την εφαρμογή. Οπότε, για να προσεγγίσουν το ζήτημα ρεαλιστικά, καλό θα ήταν να διατρέξουν τις εφημερίδες των τελευταίων εβδομάδων και να επιλέξουν κάπι που απασχόλησε την πολιτική ατζέντα.
- *Προσωπικό ενδιαφέρον:* οι μαθητές επιλέγουν κάποιο θέμα που θεωρούν πως είναι ιδιαίτερα επείγον. Μπορούν να αναφερθούν στον «τοίχο της σιωπής» του πρώτου μαθήματος. Θα πρέπει, όμως, να αντιληφθούν πως μπορεί να αποδειχθεί δύσκολη η πρόσβαση στην πληροφορία.

3. Έρευνα

Οι μαθητές την υπόλοιπη ώρα του μαθήματος 2 και όλο το μάθημα 3 ερευνούν. Σχεδιάζουν την εργασία τους με ανεξαρτησία.

Μάθημα 3

Εφαρμογή του μοντέλου κύκλου της πολιτικής

Ερευνητική εργασία

Ο πίνακας συνοψίζει τις πληροφορίες που χρειάζεται ο/η εκπαιδευτικός ώστε να σχεδιάσει και να διδάξει το μάθημα.

Η άσκηση στις ικανότητες αφορά άμεσα την EDC/HRE.

Οι μαθησιακός στόχος υποδεικνύει όσα γνωρίζουν και κατανοούν οι μαθητές.

Οι δραστηριότητες για τους μαθητές, με τη **μέθοδο**, συγκροτούν το βασικό στοιχείο της διαδικασίας μάθησης.

Ο πίνακας για επιλογή **υλικού** υποστηρίζει την προετοιμασία του μαθήματος.

Ο προσδιορισμός του διαθέσιμου χρόνου δίνει ένα αδρό περίγραμμα για τη διαχείριση του χρόνου.

Άσκηση ικανοτήτων	Μέθοδος: ερευνητική εργασία. Πολιτική ανάλυση και κρίση: περιγραφή και κριτική της διαδικασίας πολιτικής λήψης αποφάσεων. Συμμετοχή και πράξη: υπευθυνότητα, άσκηση ελευθερίας.
Μαθησιακός στόχος	Οι μαθητές εξοικεώνονται με το μοντέλο κύκλου της πολιτικής και μπορούν να το εφαρμόσουν σε κάθε πληροφορία σχετική με τη λήψη πολιτικής απόφασης.
Δραστηριότητες για τους μαθητές	Οι μαθητές εφαρμόζουν το μοντέλο κύκλου της πολιτικής σε συγκεκριμένο ζήτημα.
Πηγές και υλικό	Φυλλάδια μαθητών 6.1 και 6.2 και εφημερίδες.
Μέθοδος	Εργασία project.
Προσδιορισμός διαθέσιμου χρόνου	1. Εργασία σε ομάδες. (35 λεπτά) 2. Απολογιστική συζήτηση. (5 λεπτά)

Το μάθημα είναι αφιερωμένο σε εργασία στις ομάδες. Οι μαθητές εργάζονται ανεξάρτητα και είναι υπεύθυνοι για τη δουλειά τους. Έργο τους είναι να συλλέξουν όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται.

Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να βοηθήσει στην έρευνά τους, παρέχοντας κάποιες πηγές πληροφόρησης, για παράδειγμα στατιστικές, σχολικά βιβλία, αντίγραφο του συντάγματος ή πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Ο/η εκπαιδευτικός παρατηρεί τους μαθητές ενώ εργάζονται χωρίς την καθοδήγησή του, όπως θα κάνουν και μετά το σχολείο. Τα ισχυρά και αδύνατα σημεία τους του/τής δείχνουν σε ποια σημεία υπάρχει ανάγκη να ασκήσει τις δεξιότητές τους πιο πολύ.

Ο/η εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να συμμετάσχουν σε ένα σύντομο γύρο ανατροφοδότησης σε ολομέλεια. Ο/η εκπαιδευτικός και οι μαθητές σχεδιάζουν τις παρουσιάσεις τους στο επόμενο μάθημα. Αν κάποια ομάδα δεν έχει προλάβει να τελειώσει, είναι δική της ευθύνη να βρει κάποια λύση στο πρόβλημα.

Αρχικά, η ομάδα θα πρέπει να εξηγήσει τους λόγους που αισθάνεται πως δεν έχει τελειώσει. Υπάρχουν πληροφορίες που δεν τις έχουν διαβάσει ακόμη; Ή είναι απογοητευμένοι από το πόσο λίγες πληροφορίες υπάρχουν;

Συμμετέχουμε στη δημοκρατία

Ο καλύτερος τρόπος είναι να αφήσει ο/η εκπαιδευτικός το πρόβλημα στην ευθύνη της ομάδας. Όσο σκληρό και να φαίνεται, έτσι θα έχουν τα πράγματα στην ενήλικη ζωή τους. Οι ευκαιρίες που έχουν οι μαθητές για να μάθουν υπερτερούν έναντι των λαθών στην παρουσίασή τους. Είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί αρκετός χρόνος για ανατροφοδότηση μετά το τέταρτο μάθημα. Εναλλακτικά, θα μπορούσε να αφιερωθεί για ανατροφοδότηση ένα πέμπτο μάθημα, ιδιαίτερα αν η πλειοψηφία των μαθητών δεν έχουν τελειώσει την εργασία τους.